

The Great Controversy
Ch. 29, 3, 25
Dutch

DE OORSPRONG VAN HET KWAAD

Voor velen is de oorsprong van de sonde en de reden voor haar
bestaan een bron van grote, onoplosbare problemen.

De oorsprong van het kwaad

Voor velen is de oorsprong van de zonde en de reden voor haar bestaan een bron van grote, onoplosbare problemen. Zij zien het kwaad in hun omgeving, met al zijn verschrikkelijke gevolgen: ellende, verdriet en leed. Zij vragen zich af hoe dit alles mogelijk is onder het soevereine bestuur van een God die oneindig in wijsheid, kracht en liefde is. Ze kunnen maar geen verklaring vinden voor dit geheimenis. In hun onzekerheid en twijfel begrijpen ze de duidelijke waarheid van Gods Woord, die beslissend is voor hun zaligheid, niet. Er zijn mensen die in hun onderzoek naar de bestaansredenen van de zonde willen speuren op een gebied waarover God niets heeft geopenbaard. Daarom vinden zij geen oplossing voor hun problemen. Zij die nogal makkelijk twijfelen en kritiek leveren, grijpen dit aan als een verontschuldiging voor hun verwerping van de woorden van de Heilige Schrift. Er zijn ook mensen die geen bevredigende oplossing kunnen vinden voor het ingewikkelde probleem van het kwaad omdat menselijke overlevering en een onjuiste verklaring de leer van de Bijbel over het karakter van God, de aard van zijn heerschappij en de beginselen die ten grondslag liggen aan zijn maatregelen tegen de zonde, hebben verduisterd.

Het is niet mogelijk de oorsprong van de zonde zó te verklaren dat er een reden voor haar bestaan wordt gegeven. Toch kunnen wij wel genoeg te weten komen over de oorsprong en de uiteindelijke uitroeiing van de zonde om de rechtvaardigheid en barmhartigheid van God in al zijn maatregelen tegen het kwaad volkomen duidelijk te maken. Niets wordt met zoveel nadruk in de Bijbel geleerd als het feit dat God in geen enkel opzicht verantwoordelijk kan worden gesteld voor het ontstaan van de zonde. God heeft zijn genade niet willekeurig ingetrokken en er is geen fout in Gods bestuur gemaakt waardoor men het ontstaan van de opstand zou kunnen verklaren. De zonde is een indringer on er kan geen enkele reden voor haar bestaan worden gegeven. Het is een geheimenis en is als zodanig onverklaarbaar. Als wij de zonde goedpraten verdedigen wij haar. Als wij een verontschuldiging voor de zonde zouden kunnen vinden of als wij een oorzaak zouden kunnen geven die haar bestaan verklaart, zou de zonde geen zonde meer zijn. Onze enige definitie voor de zonde is die welke God in zijn Woord heeft gegeven: „zonde is wetteloosheid”. Zonde is de uitwerking van een beginsel dat in strijd is met de grote wet der liefde, de grondslag van Gods heerschappij.

Voordat de zonde haar intrade deed, was er in het ganse heelal vrede en vreugde. Alles was in volmaakte harmonie met de wil van de Schepper. De liefde tot God overheerste alles en de liefde voor elkaar was onbaatzuchtig. Christus, het Woord, de eniggeboren Zoon van God, was één met de Vader — één in natuur, één in karakter, één in doelstelling — het enige wezen van het hele universum dat deel had aan het overleg en inzicht had in de plannen van God. De Vader heeft door Christus alle hemelse wezens geschapen. „In Hem zijn alle dingen geschapen, die in de hemelen en die op de aarde zijn ... hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij overheden, hetzij machten”,¹ en de ganse hemel bracht hulde aan Christus en aan de Vader.

Daar de wet der liefde de grondslag is van Gods heerschappij, hing het geluk van alle schepselen af van hun volmaakte naleving van haar rechtvaardige beginselen. God verlangt dat al zijn ahepselen Hem uit liefde dienen, dat ze Hem eer brengen omdat zij zijn karakter met hun

verstand waarden. Hij schept geen behagen in een gedwongen trouw en Hij laat iedereen vrij Hem uit eigen keuze te dienen.

Er was echter iemand die deze vrijheid heeft misbruikt. De zonde vindt haar oorsprong in hem die naast Christus het meest door God was geëerd en onder de hemelbewoners de hoogste macht en heerlijkheid had. Vóór zijn val was Lucifer, de belangrijkste cherub, heilig en onberispelijk. „Zo zegt de Here HERE: Volmaakt zijt gij van gestalte, vol van wijsheid, volkomen schoon. In Eden waart gij, Gods hof; allerhande edelgesteente overdekte u... Gij waart een beschuttende cherub met uitgespreide vleugels; Ik had u een plaats gegeven; gij waart op de heilige berg der goden, wandelend te midden van viammende atenen. Onberispelijk waart gij in uw wandel, vanaf de dag dat gij geschapen werdt, totdat er onrecht in u werd gevonden”.²

Lucifer had in Gods gunst kunnen blijven en bemind en geëerd zijn door de hemelse heerscharen. Hij had zijn gezag kunnen gebruiken om anderen tot zegen te zijn en om zijn Schepper te verheerlijken. Maar de profeet had ook gezegd: „Trots was uw hart op uw schoonheid — met uw lulster hebt gij ook uw wijsheid teniet doen gaan”.³ Gefieldelijk ontstond bij Lucifer het verlangen naar zelfverheerlijking. „Gij hebt in uw hart uzelf gelijkgesteld met een god”. „En gij overlegdet nog wel: Ik zal ten hemel opstijgen, boven de sterren Gods mijn troon oprichten en zetselen op de berg der samenkomst. ... Ik wil opstijgen boven de hoogten der wolken, mij aan de Allerhoogste gelijkstellen”.⁴ In plaats dat Lucifer Gods schepselen ervan overtuigde om God boven alles lief te hebben en Hem in de eerste plaats trouw te zijn, heeft hij hen ertoe proberen over te halen hem, Lucifer, te dienen en te eren. Hij was jaloers op de eer die de oneindige Vader aan zijn Zoon bewees en daarom streefde deze vorst der engelen naar de macht die Christus alleen toekomt.

De ganse hemel was er blij om dat ze de heerlijkheid van de Schepper mochten weerklaatsen en zijn lof mochten verkondigen. Zolang God werd geëerd, heerste er overal vrede en vreugde. Maar toen verstoorde een wanklank de hemelse harmonie. Het dienen en verheerlijken van het eigen-ik, dat in strijd is met het plan van de Schepper, verwekte boze gevoelens bij schepselen voor wie Gods heerlijkheid het allerbelangrijkste had moeten zijn. De hemelae raden hebben met Lucifer gepleit. De Zoon van God heeft hem gewezen op de grootheid, goedheid en rechtvaardigheid van de Schepper en op het heilige, onveranderlijke karakter van zijn wet. God zelf had de hemelse orde zo ingesteld. Als Lucifer die overtrad, zou hij zijn Schepper beledigen en zijn eigen ondergang bewerken. Maar deze waarschuwing, die in oneindige liefde en barmhartigheid werd gegeven, lokte alleen verzet uit. Lucifer heeft zijn afgunst op Christus laten overheersen en zo werd hij hoe langer hoe meer verhard in het kwaad.

Hij was trots op zijn eigen heerlijkheid en ging daardoor naar opperheerschappij verlangen. Lucifer had geen waardering voor de grote eer die God hem had bewezen en hij was zijn Schepper er niet dankbaar voor. Hij beroemde zich op zijn schitterende pracht en verheven positie en wilde God evenaren. De hemelbewoners hadden hem lief en eerden hem. Het was een vreugde voor de engelen zijn bevelen te mogen uitvoeren en hij was met meer wijsheid en heerlijkheid bekleed dan alle andere. Maar de Zoon van God was de Heerser van het heelal, bekleed met dezelfde macht en hetzelfde gezag als de Vader. Christus nam deel aan elk goddelijk overleg, terwijl het Lucifer niet was toegestaan op deze wijze betrokken te zijn bij de plannen van God. „Waarom, moet Christus de eerste plaats innemen?”, vroeg deze machtige engel

zich af. „Waarom wordt Hij méér geëerd dan ik?”

Lucifer verliet zijn plaats in de onmiddellijke nabijheid van God om tweedracht te zaaien onder de engelen. Hij ging in alle stilte en in het geheim te werk. Hij slaagde erin zijn ware bedoelingen onder de schijn van eerbied voor God te verbergen. Hij probeerde ontevredenheid te verwekken over de wetten waaronder de hemelse wezens waren gesteld en hij zinspeelde erop dat die wetten een onnodige dwang oplegden. Hij zei dat de engelen van nature heilig waren en daarom het recht moesten hebben te doen wat ze zelf wilden. Hij probeerde ze aan zijn kant te krijgen door de zaken zó voor te stellen dat God hem onrechtvaardig behandelde daar Hij Christus de grootste eer bewees. Hij beweerde dat hij met zijn streven naar meer macht en eer niet zichzelf wilde verheerlijken, maar de vrijheid van alle hemelbewoners veilig wilde stellen, zodat ze „een hoger bestaan” zouden kunnen leiden. God heeft in zijn grote barmhartigheid lang geduld gehad met Lucifer. Hij werd niet onmiddellijk uit zijn hoge positie verwijderd toen hij ontevreden begon te worden — zelfs niet toen hij zijn onrechtmatige aanspraken onder de trouwe engelen begon te verspreiden. Hij werd lange tijd in de hemel geduld. Steeds weer werd hem vergeffenis aangeboden, op voorwaarde dat hij tot inkeer kwam en zich aan Gods gezag onderwerp. In zijn oneindige liefde en wijsheid probeerde God hem van zijn dwaling te overtuigen. Het was de eerste keer dat er opstand was in de hemel. Lucifer zelf zag in het begin niet waartoe zijn daden zouden leiden. Hij begreep zijn eigen gevoelens niet. Maar toen het was bewezen dat zijn aanklacht ongegrond was, zag Lucifer duidelijk in dat hij ongelijk had, dat Gods elsen rechtvaardig waren en hij dit voor alle hemelbewoners moest erkennen. Had hij dat gedaan, dan zou hij zichzelf en vele engelen hebben gered. Hij was nog niet volledig in opstand tegen God gekomen. Hoewel hij zijn plaats als beschuttende cherub had verlaten, zou hij in zijn ambt zijn hersteld als hij tot God had willen terugkeren, de wijsheid van de Schepper had willen erkennen en bereid was de plaats in te nemen die hem was aangewezen in het plan van God. Maar hij was hoogmoedig en weigerde zich te onderwerpen. Hij bleef volharden in zijn dwaling, hij beweerde dat hij geen berouw hoefde te hebben en kwam openlijk in opstand tegen zijn Schepper.

Vanaf dat ogenblik zette hij af zijn krachten in om zijn misleidingscampagne te voeren ten einde de sympathie van de engelen die onder zijn leiding hadden gestaan te winnen. Zelfs het feit dat Christus hem had gewaarachuwd en hem raad had gegeven, werd verdraaid om zijn verraderlijke plannen te dienen. Aan de engelen die het meest aan hem gehecht waren, had Satan gezegd dat hij verkeerd werd beoordeeld, dat zijn positie niet werd geëerbiedigd en dat zijn vrijheid werd beknot. Eerst begon hij Christus' woorden verkeerd voor te stellen, waarna hij zijn toevlucht nam tot het verdraaien van feiten en tot leugens, waarbij hij Gods Zoon ervan beschuldigde hem te willen vernederen voor al de hemelbewoners. Hij probeerde ook een conflict uit te lokken tussen hem en de trouwe engelen. Allen die hij niet tot opstand kon aanzetten en niet geheel aan zijn kant kon overhalen, beschuldigde hij van onverschilligheid tegenover de belangen van de hemelse wezens. Hij beschuldigde alle engelen die God trouw bleven van het onrecht dat hij deed. Om zijn beschuldiging dat God niet lair tegenover hem was geweest kracht bij te zetten, nam hij zijn toevlucht tot het verdraaien van de woorden en daden van de Schepper. Zijn tactiek bestond in het zaaien van verwarring, door de engelen te benaderen met sluwe argumenten met betrekking tot Gods bedoelingen. Alles wat eenvoudig

was, hulde hij in een waas van geheimzinnigheid en door een listige verdraaling deed hij de engelen twijfelen aan de duidelijke uitspraken van God. Zijn hoge positie, waardoor hij nauw betrokken was bij Gods bestuur, gaf meer overtuigingskracht aan zijn voorstelling van zaken en zo lieten vele engelen zich overhalen om samen met hem in opstand te komen tegen Gods gezag.

God heeft in zijn wijsheid Satan toegelaten zijn actie te voeren tot het ogenblik dat de ontevredenheid omsloeg in openlijke opstand. Zijn plannen moesten volledig ten uitvoer worden gebracht, zodat iedereen hun ware aard en bedoelingen kon inzien. Lucifer stond als de beschutende cherub in hoog aanzien. Hij was geliefd bij de hemelbewoners en oefende een grote invloed op hen uit. Niet alleen de hemelbewoners, maar ook alle andere werelden die de Schepper tot aanschijn had geroepen, stonden onder Gods heerschappij. Satan dacht dat als hij de engelen in zijn opstand kon meeslepen, hij dat ook met de andere werelden zou kunnen doen. Hij had zijn zaak op een listige manier naar voren gebracht en had allerlei drogredenen en bedrieglijke voorstellingen aangewend om zijn doel te bereiken. Hij kon bijzonder goed misleiden en door zijn leugens had hij nu een behoorlijke voorsprong. Zelfs de trouwe engelen konden zijn karakter niet helemaal doorzien of beseffen waarop zijn activiteiten zouden uitlopen.

Satan had zo'n hoog aanzien genoten en al zijn werken waren gehuld in zo'n waas van geheimzinnigheid dat het moeilijk was om de ware aard van zijn werk voor de engelen bloot te leggen. Als de zonde niet tot volle ontplooiing kwam, zou ze niet zo slecht schijnen als ze in feite is. De zonde was iets nieuws in Gods universum en de heilige wezens kenden haar aard en boosaardigheid niet. Zij konden zich niet voorstellen welke verschrikkelijke gevolgen zouden voortvloeien uit de verwerping van Gods wet. In den beginne had Satan gedaan alsof hij God trouw was. Hij beweerde dat hij de eer van God, de onwankelbaarheid van zijn heerschappij en het welzijn van de hemelbewoners nastreefde. Terwijl hij ontevredenheid zaaide onder de engelen die onder zijn leiding stonden, had hij op listige wijze de indruk gewekt dat hij juist een eind wilde maken aan die ontevredenheid. Wanneer hij aandrang op veranderingen in de organisatie en de wetten van Gods bestuur, gebeurde dit onder het voorwendsel dat deze veranderingen nodig waren om de harmonie in de hemel te verzekeren.

Bij de bestrijding van de zonde kon God alleen rechtvaardigheid en waarheid gebruiken. Satan kon doen wat God niet kon: hij kon misleiden en bedriegen. Hij had geprobeerd het Woord van God te vervalsen en had de engelen een verkeerde voorstelling gegeven van Gods beleid: hij had beweerd dat God onrechtvaardig was geweest bij het opleggen van wetten en voorschriften aan de hemelbewoners, dat God alleen zichzelf wilde verheerlijken door onderwerping en gehoorzaamheid van zijn schepselen te eisen. Daarom moest het bewijs aan de bewoners van de hemel en aan die van de andere werelden worden geleverd dat Gods bestuur wel rechtvaardig was en dat zijn wet wel volmaakt was. Satan deed alsof hij het welzijn van het heelal wilde bevorderen. Het ware karakter van de overweldiger en zijn ware bedoelingen moesten door allen worden doorgrond. Hij moest de tijd krijgen om door zijn boze werken te laten zien wie hij eigenlijk is.

Satan had de tweedracht die hij door zijn optreden in de hemel had gezaaid aan Gods wet en aan Gods bestuur toegeschreven. Hij verkondigde dat al het kwaad het gevolg was van Gods heerschappij. Hij beweerde dat het in zijn bedoeling lag Gods wetten en verordeningen te verbeteren. Daarom moest hij de kans krijgen zijn beweringen waar te

maken en de resultaten van de door hem voorgestelde wijzigingen in Gods wet eens laten zien. Zijn eigen werk zou hem moeten veroordelen. Satan had vanaf het begin beweerd dat hij geen opstandeling was. Het gense heelal moest zien hoe de bedrieger zou worden ontmaskerd. Zelfs toen de beslissing was gevallen dat hij niet langer in de hemel mocht blijven, vernietigde de oneindige Wijsheid Satan niet. Aangezien God alleen uit liefde gediend wil worden, moet de trouw van zijn schepselen berusten op de overtuiging van zijn rechtvaardigheid en barmhartigheid. Daar de bewoners van de hemel en van de andere werelden niet voorbereid waren op het doorgronden van het wezen en de gevolgen van de zonde, zouden zij, als Satan op dat ogenblik was vernietigd, niet hebben kunnen inzien dat God rechtvaardig en barmhartig is. Als Satan onmiddellijk was uitgeroeld, zouden zij God meer uit vrees dan uit liefde hebben gediend. De invloed van de bedrieger zou niet helemaal te niet zijn gedaan en de geest van opstandigheid zou evenmin volkomen zijn uitgeroeld. Het kwaad moest tot rijpheid komen. Voor het eeuwig hell van het hele universum moest Satan de kans krijgen zijn beginselen volledig te ontwikkelen, zodat zijn beschuldiging tegen Gods heerschappij door alle schepselen in het juiste licht kon worden gezien en de rechtvaardigheid en barmhartigheid van God en de onveranderlijkheid van zijn wet voor eeuwig boven elke verdenking verheven zouden zijn.

Satans opstand moest in alle eeuwigheid een les zijn voor het heelal en voor eeuwig getuigen van het wezen en de verschrikkelijke gevolgen van de zonde. Satans heerschappij en de gevolgen daarvan voor mensen en engelen, zouden laten zien waartoe het verwerpen van Gods gezag leidt. Zijn bestuur zou bewijzen dat zonder Gods heerschappij en Gods wet er geen welzijn mogelijk is voor de schepselen die Hij gemaakt heeft. Op die manier zou het verloop van dit verschrikkelijke experiment van verzet voor alle heilige wezens een voortdurende waarschuwing zijn tegen misleiding in verband met de aard van de overtreding, en zou het hen beschermen tegen de zonde en de straf die daarop staat.

Tot aan het eind van de strijd in de hemel bleef de grote overweldiger zich verdedigen. Toen hij hoorde dat hij met al zijn aanhangers uit het oord der gelukzaligheid zou worden verbannen, toonde de rebel openlijk zijn minachting voor de wet van de Schepper. Hij zei nog eens dat de engelen geen toezicht nodig hadden, maar vrij moesten zijn hun eigen wil te doen, die hen altijd op de goede weg zou brengen. Hij verwierp Gods inzettingen omdat ze volgens hem leidden tot vrijheidsbeperking en verklaarde dat hij Gods wet wilde afschaffen. Hij zei dat als de hemelse heerscharen bevrijd waren van de dwang van de wet ze een beter en lustrijker bestaan zouden kunnen leiden.

Satan en zijn aanhangers gaven unaniem de schuld van hun opstand aan Christus en verklaarden dat als ze niet waren terechtgewezen, ze nooit in opstand zouden zijn gekomen. Zo werden Satan en al zijn sympathisanten, die hardnekkig en uitdagend in hun ontrouw volhardden en Gods heerschappij tevergeefs omver probeerden te werpen, maar toch op een godslasterlijke manier beweerden dat ze de onschuldige slachtoffers van een onderdrukkende macht waren, ten slotte uit de hemel gebannen.

Dezelfde geest die de opstand in de hemel ontketende, zet nog steeds aan tot rebellie op aarde. Satan heeft dezelfde tactiek die hij voor de engelen gebruikte, ook aangewend voor de mens. Zijn geest beheerst nu „de kinderen der ongehoorzaamheid“. Ze proberen net zoals hij de grenzen die Gods wet oplegt te overschrijden en beloven de mensen

dat ze vrij zullen zijn wanneer ze haar geboden overtreden. Als de zonde wordt veroordeeld, verwekt dat nog altijd haat en tegenstand. Wanneer Gods waarschuwingsboodschap tot het geweten van de mens gaat spreken, zet Satan de mensen ertoe aan allerlei verontschuldgingen te bedenken en bij het bedrijven van hun zonden de sympathie van anderen te wekken. In plaats dat zij hun fouten verbeteren, verwekken zij verontwaardiging tegen de persoon die hen terechtwijst, alsof hij de enige oorzaak van de moeilijkheden is. Sinds de tijd van de rechtvaardige Abel tot vandaag hebben de mensen deze geest geopenbaard tegenover hen die de zonde durfden te veroordelen.

Satan heeft de mens tot zonde verleid door dezelfde verkeerde voorstelling van het karakter van God die hij al in de hemel had gegeven, waardoor God als een strenge tiran werd beschouwd. Nu hij daar tot dusver in geslaagd is, verkondigt hij dat Gods onrechtvaardige beperkingen tot de val van de mens hebben geleid, zoals ze ook zijn opstand hebben uitgelokt.

De Eeuwige beschrijft zijn eigen karakter echter als volgt: „HERE, HERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig, groot van goedertierenheid en trouw, die goedertierenheid bestondigt aan duizenden, die ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft; maer (de schuldige) houdt Hij zeker niet onschuldig”.¹

Door de verbanning van Satan uit de hemel toonde God zijn rechtvaardigheid en redde Hij de eer van zijn troon. Toen de mens had gezondigd door toe te geven aan de misleidingen van deze afvallige geest, gaf God het bewijs van zijn liefde door het schenken van zijn eniggeboren Zoon om te sterven voor de gevallen mensheid. Gods karakter wordt geopenbaard in de verzoening. Door het zwaar doorwegende argument van het kruis ziet het ganse heelal dat de weg der zonde die Lucifer is opgegaan zeker niet aan Gods heerschappij kan worden toegeschreven.

In de strijd tussen Christus en Satan tijdens het optreden van de Helland op aarde werd het karakter van de aartsbedrager ontmaskerd. Niets kon Satan zo doeltreffend in ongenade laten vallen bij de engelen in de hemel en bij het ganse heelal als de wrede strijd die hij heeft gevoerd tegen de Verlosser der wereld. De verregaande godslastering van zijn eis dat Christus hem hulde moest brengen, zijn aanmatigende overmoed om Hem naar de top van de berg en naar de „rand van het dak des tempels” te brengen, de boosaardige opzet die hij openbaarde toen hij Christus aanspoorde om zich van de duizellingswekkende hoogte naar beneden te werpen, de nooit aflatende boosaardigheid die Hem van de ene plaats naar de andere achtervolgde en daarbij de priesters en het volk ophitste om zijn liefde te versmaden en tenslotte uit te roepen: „Kruisig Hem! Kruisig Hem!”, wekte de verbazing en verontwaardiging van het ganse heelal.

Door Satans influisteringen heeft de wereld Christus verworpen. De vorst van het kwaad heeft al zijn kracht en al zijn listen gebruikt om Jezus te vernietigen, want hij zag wel dat de barmhartigheid, de liefde, het medelijden en de erbarming van de Helland het karakter van God aan de wereld toonden. Satan bestreed elke aanspraak van Gods Zoon en heeft mensen als zijn medewerkers gebruikt om leed en ellende te brengen in het leven van de Helland. De drogredenen en het bedrog waarmee hij het werk van Jezus heeft willen tegenwerken, de haat die door „de kinderen der ongehoorzaamheid” aan de dag is gelegd, zijn wrede beschuldigingen tegen Hem wiens leven van een ongeëvenaarde goedheid getuigde, vloelden voort uit een diepgewortelde haat. Het opgekropte vuur van afgunst, kwaadaardigheid, haat en wraakzucht

daalde neer op Gods Zoon aan het kruis op Golgotha, terwijl de ganse hemel zwijgend en met afschuw op dit gebeuren neerkeek.

Toen het grote offer was gebracht, voer Christus ten hemel en wilde niet door de engelen worden aangeboden voordat Hij het verzoek had uitgesproken: „Ik wil, dat, waar ik ben, ook zij bij Mij zijn”.⁴ Toen kwam met onuitsprekelijke liefde en kracht het antwoord van de troon van de Vader: „En Hem moeten alle engelen Gods huldigen”.⁵ Er was geen enkele smet op Jezus. Er was een eind gekomen aan zijn vernedering, zijn offer was gebracht en nu werd Hem een naam gegeven die boven elke andere naam verheven is.

Nu stond de schuld van Satan onherroepelijk vast. Hij had zijn ware aard als leugenaar en moordenaar laten zien. Het was nu duidelijk dat hij dezelfde geest waarmee hij heerste over de mensen die onder zijn macht stonden, zou hebben geopenbaard als het hem was toegestaan over de bewoners van de hemel te heersen. Hij had beweerd dat de overtreding van Gods wet vrijheid en verbetering zou brengen, maar men kon nu vaststellen dat ze tot slavernij en vernedering had geleid.

Satans leugenachtige beschuldigingen tegen het karakter van God en het godsbestuur waren nu helemaal duidelijk. Hij had God ervan beschuldigd slechts zijn eigen verheerlijking na te streven door onderwerping en gehoorzaamheid van zijn schepselen te eisen en had verkondigd dat terwijl God zelfverloochening van anderen eiste, Hij zelf geen zelfverloochening toonde en geen enkel offer bracht. Nu bleek duidelijk dat de Heerser van het heelal voor de zaligheid van de gevallen en zondige mens het grootste offer had gebracht dat ooit door de liefde kon worden gebracht, want „God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende”.⁶ Men zag ook dat terwijl Lucifer door zijn verlangen naar eer en opperheerschappij de deur had geopend voor het binnensluipen van de zonde, Christus Zich had vernederd en trouw was gebleven tot de dood om de zonde te vernietigen.

God had zijn afschuw voor de beginselen van de opstand laten zien. De ganse hemel kon zowel door de veroordeling van Satan als door de verlossing van de mens zijn rechtvaardigheid inzien. Lucifer had beweerd dat als Gods wet onveranderlijk was en als de straf op de overtreding van die wet niet kon worden kwijtgelaten, Gods genade voor eeuwig moest worden ontzegd aan elke overtreder. Hij had gezegd dat de zondige mensheid absoluut geen aanspraak meer kon maken op verlossing en dat zij dus zijn rechtmatige prooi was. Maar de kruisdood van Christus was een argument ten gunste van de mens — een argument dat niet kon worden weerlegd. De straf van de wet viel op Hem die Gode gelijk was en het stond de mens vrij de gerechtigheid van Christus aan te nemen en door een leven van berouw en voortmoediging te overwinnen zoals Gods Zoon de macht van Satan had overwonnen. Zodoende is God rechtvaardig en tegelijk ook de Rechtvaardigmaker van allen die in Christus geloven.

Maar Christus is niet alleen naar deze wereld gekomen om te lijden en te sterven voor de verlossing van de mens. Hij is ook gekomen om „de wet te verheerlijken en groot te maken”; Hij kwam niet alleen om de mensen de juiste betekenis van de wet te leren, maar ook om aan alle werelden van het heelal te laten zien dat Gods wet onveranderlijk is. Als de eisen van de wet gewoon te niet gedaan konden worden, had Gods Zoon zijn leven niet hoeven te geven om verzoening te doen voor de overtreding daarvan. De dood van Christus bewijst dat de wet onveranderlijk is. Het offer dat de Vader en de Zoon in hun oneindige liefde hebben gebracht om de zondaren te verlossen, laat aan het

ganse heelal zien dat rechtvaardigheid en barmhartigheid het fundament van Gods wet en van zijn heerschappij zijn. Alleen het verlossingsplan kon dat openbaren.

Bij de uiteindelijke voltrekking van het vonnis zal het duidelijk zijn dat er geen enkele reden bestaat voor de zonde. Wanneer de Rechter der ganse aarde aan Satan zal vragen: „Waarom ben je tegen Mij in opstand gekomen en heb je Mij de onderdanen van mijn Koninkrijk ontnomen?“, zal de aanstichter van het kwaad geen enkele verontschuldiging kunnen aanvoeren. Iedereen zal met stomheid geslagen zijn en de opstandige heerscharen zullen geen woord kunnen uitbrengen.

Het kruis van Golgotha verklaart dat de wet onveranderlijk is en verkondigt aan het universum dat het loon dat de zonde geeft de dood is. Toen de Helland de doodscreet „Het is volbracht“ slaakte, werd de dootsklok over Satan geluid. De grote strijd die al zo lang aan de gang was, werd op dat ogenblik beslist en de uiteindelijke uitroeiing van het kwaad werd toen een zekerheid. De Zoon van God ging door de poorten des doods. „opdat Hij door zijn dood hem, die de macht over de dood had, de duivel, zou ontronen“.⁹ Lucifers verlangen om zichzelf te verheerlijken, had hem ertoe gebracht de woorden „Ik zal ten hemel opstijgen, boven de sterren Gods mijn troon oprichten... mij aan de Allerhoogste gelijkstellen“, uit te spreken. Maar God had gezegd: „Ik maakte u tot as op de grond... verdwenen zijt gij – voor altijd!“¹⁰ „Want zie, de dag komt, brandend als een oven! Dan zullen alle overmoedigen en allen die goddeloosheid bedrijven, zijn als stoppels, en de dag die komt, zal hen in brand steken – zegt de HERE der heerscharen – welke hun wortel noch tak zal overlaten“.¹¹

Het ganse heelal zal kunnen zien wat het wezen en de gevolgen van de zonde zijn. De volledige uitroeiing van de zonde, die de engelen toen angst zou hebben ingeboezemd en God zou hebben onteerd, zal nu zijn liefde bewijzen en zijn eer bevestigen voor alle schepselen van het heelal, die zich verlustigen in het doen van zijn wil en in wier hart zijn wet is. Het kwaad zal nooit meer voorkomen. Gods Woord zegt: „Geen tweemaal verheft zich de benauwdheid“.¹² De wet van God, die Satan had gebrandmerkt als een juk der slavernij, zal worden geëerd als de wet der vrijheid. Een gelouterde en beproefde schepping zal eeuwig trouw blijven aan Hem wiens ondoorgrondelijke liefde en oneindige wijsheid volledig zijn geopenbaard.

¹ Kolosaenzen 1 : 16

² Ezechiël 28 : 12-15

³ vers 17

⁴ vers 6, Jesaja 14 : 13, 14

⁵ Exodus 34 : 6, 7

⁶ Johannes 17 : 24

⁷ Hebreëën 1 : 6

⁸ 2 Korintiërs 5 : 19

⁹ Hebreëën 2 : 14

¹⁰ Jesaja 14 : 13, 14;

Ezechiël 28 : 18, 19

¹¹ Maleachi 4 : 1

¹² Nahum 1 : 9

You have just read all or most of *chapter 29* from the book, *The Great Controversy*, in the *Dutch Language* This chapter, other chapters, and part or all of the entire book are available on special order in quantity amounts in 23 languages

PRINTED BY:

TRAIL GUIDES - BOX 300, ALTAMONT, TN 37301 USA

FOR FURTHER INFORMATION AND LITERATURE, PLEASE CONTACT:

Een tijd van geestelijke duisternis

In zijn tweede brief aan de Tessalonicenzen voorzegt de apostel Paulus de grote alval die zou leiden tot de vestiging van het pausdom. Hij zei dat „de dag des Heren” niet zou aanbreken voordat zich bepaalde ingrijpende veranderingen hadden voorgedaan: „Eerst moet de alval komen en de mens der wetteloosheid zich openbaren, de zoon des verderfs, de tegenstander, die zich verheft tegen al wat God of voorwerp van verering heet, zodat hij zich in de tempel Gods zet, om aan zich te laten zien, dat hij een god is”. Ook waarschuwde de apostel zijn broeders: „Het geheimenis der wetteloosheid is reeds in werking”.¹ Zelfs in die begintijd zag hij dwalingen de gemeente binnensluipen die de weg zouden bereiden voor de ontwikkeling van het pausdom.

Zeer langzaam, in het begin heimelijk en in stilte, maar later openlijker naarmate het in kracht toenam en ging heersen over de geesten van de mensen, zette „het geheimenis der wetteloosheid” zijn bedrieglijk en godslasterlijk werk voort. Bijna onmerkbaar werden de gebruiken van het heidendom in de christelijke gemeente ingevoerd. De geest van toegevingen en de bereidheid tot aanpassing werden enige tijd tegengehouden door de zware vervolgingen die de gemeente onder het heidendom had te verduren. Maar toen de vervolgingen ophielden en het christendom ingang vond in de hoven en paleizen van koningen, verwisselde het de nedarige eenvoud van Christus en zijn apostelen voor de pracht en praal van heidense priesters en vorsten en stelde het menselijke theorieën en tradities in de plaats van Gods elsen. De zogenaamde bekering van Constantijn in het begin van de vierde eeuw verwekte grote blijdschap. De wereld trad met een schijn van gerechtigheid toe tot de gemeente. Toen begon het verderf snel om zich heen te grijpen. Het heidendom, dat schijnbaar overwonnen was, werd de echte overwinnaar. Zijn geest beheerste de gemeente. Heidense leerstellingen, praktijken en bijgeloof werden opgenomen in het geloof en de godsdienst van mensen die zich voor Christus' volgelingen uitgaven. Het compromis tussen het heidendom en het christendom leidde tot het ontstaan van „de mens der wetteloosheid”, die zich volgens de profetie zou verzetten tegen en zich ook zou verheffen boven God. Dit reusachtige stelsel van dwaalleringen is een meesterwerk van Satans macht, een monument van zijn pogingen om zichzelf op de troon te plaatsen en over de wereld te heersen naar elgen goeddenken. Satan heeft eens een compromis met Christus willen sluiten. Hij kwam tot Gods Zoon in de woestijn en liet Hem alle koninkrijken der wereld en hun heerlijkheid zien. Hij bood Christus alles aan op voorwaarde dat Hij de heerschappij van de vorst der duisternis zou erkennen. Christus bestraft deze arrogante verleider en dwong hem weg te gaan. Maar Satan heeft meer succes wanneer hij zich met dezelfde verleidingen bij de mens aandient. Ter wille van materieel voordeel en wereldse eer ging de kerk erkenning en steun zoeken bij de groten dezer aarde en toen ze Christus door haar handelwijze had verworpen, bewees ze haar trouw aan de vertegenwoordiger van Satan, de bisschop van Rome. Volgens één van de belangrijkste leerstellingen van de rooms-katholieke kerk is de paus het zichtbare hoofd van Christus' wereldkerk en is hij

bekleed met de hoogste macht over bisschoppen en priesters in alle delen van de wereld. Maar daar blijft het niet bij; men heeft de paus de namen en aanspreektitels van de Godheid gegeven. De paus wordt „Here God de Paus“ genoemd en hij is onfeilbaar verklaard (zie Aanhangsels onder „Titels van de paus“ en „Onfeilbaarheid“). Hij wil dat alle mensen hem oor bewijzen. Zo wordt dezelfde eis die Satan in de woestijn heeft gesteld nog altijd herhaald door bemiddeling van de kerk van Rome. Zeer veel mensen zijn bereid hem deze eer inderdaad ook te bewijzen.

Maar zij die God vrezen en eren reageren op deze hemelstergende aanmatiging zoals Christus dat gedaan heeft met de verleidingen van de sluwe vijand: „Gij zult de Here, uw God, aanbidden en Hem alleen dienen“.² God heeft nergens in zijn Woord ook maar onige aanwijzing gegeven dat Hij een mens heeft aangesteld tot hoofd van de gemeente. De leer van de pauselijke heerschappij druist lijnrecht in tegen de leer van de Bijbel. De paus heeft slechts macht over Christus' gemeente gekregen door wederrechtelijke toeëigening.

Rooms-katholieken hebben de protestanten altijd van ketterij en moedwillige afscheiding van de ware kerk beschuldigd. Maar eigenlijk moeten ze zichzelf daarvan beschuldigen. Zij hebben de banier van Christus omlaag gehaald en zij zijn afgeweken van „het geloof, dat eenmaal de heiligen overgeleverd is“.³

Satan wist wel dat de Heilige Schrift de mensen in staat zou stellen zijn bedrog te ontdekken en dat ze zich dan tegen zijn macht zouden verzetten. Met dit Woord had zelfs de Verlosser der wereld zijn aanvallen afgeslagen. Bij elke aanval hield Christus hem het schild van de eeuwige waarheid voor door het uitspreken van de woorden: „Er staat geschreven“. Tegenover elk voorstel van de verleider plaatste Hij de wijsheid en macht van het Woord. Wilde Satan zijn heerschappij over de mensen behouden en de macht van de pauselijke overweldiger vestigen dan moest hij hen in onwetendheid aangaande de Schrift houden. De Bijbel verheerlijkt God en zet de sterfelijke mens op zijn plaats. Daarom moesten zijn heilige waarheden verborgen blijven en onderdrukt worden. Deze redenering werd door de rooms-katholieke kerk overgenomen. Eeuwenlang was de verspreiding van de Bijbel verboden. De mensen mochten Gods Woord niet lezen of in huis hebben en gewetenloze priesters en prelaten legden zijn leer op zo'n manier uit dat hun onrechtmatige aanspraken erdoor werden gesteund. Daarom werd de paus door bijna iedereen erkend als de stedehouder van God op aarde, bekleed met macht over Kerk en Staat.

Toen het instrument dat de dwalingen aan het licht brengt eenmaal uit de weg was geruimd, kon Satan naar eigen inzichten handelen. Volgens de profetie zou het pausdom „er op uit zijn tijden en wet te veranderen“.⁴ Dit werk werd onmiddellijk ondernomen. Om de bekeerlingen uit het heidendom iets in de plaats te geven voor de verering van hun afgoden en zodoende hun zogenaamde aanvaarding van het christendom te vergemakkelijken, werd het aanbidden van beelden en relikwieën langzamerhand in de christelijke godsdienst opgenomen. Een oecumenisch concilie (zie Aanhangsels onder „Booldondienst“) kourde later deze afgodendienst goed. Om het godslasterlijke werk af te ronden, heeft Rome zich het recht toeëigend het tweede gebod, dat de beeldendienst verbiedt, uit Gods wet te schrappen en het tiende gebod te splitsen om toch het juiste aantal te behouden.

De geest van toegevingen aan het heidendom baande de weg voor een nog grotere aanslag op Gods gezag. Satan bediende zich van oneerlijke velders in de gemeente om ook het vierde gebod te veranderen en hij probeerde de eeuwenoude sabbat, de dag die door God was geze-

gend en geheiligd,⁵ opzij te schuiven en in plaats daarvan het feest dat de heidenen vierden als „de eerbiedwaardige dag van de zon“ in te voeren. Aanvankelijk werd deze verandering niet direct openlijk doorgevoerd. In de eerste eeuwen was de ware sabbat door alle christenen gevierd. Zij ijverden voor Gods eer en daar ze geloofden dat zijn wet onveranderlijk was, waakten ze ijverig over de heilichheid van haar geboden. Maar Satan ging met grote sluwheid te werk om het beoogde doel door bemiddeling van zijn medewerkers te bereiken. Om de aandacht van de mensen op de zondag te richten, maakte men er een feestdag van. Er werden kerkdiensten op die dag gehouden. Toch werd de zondag alleen als een dag van ontspanning beschouwd en werd de sabbat nog altijd geheiligd.

Om de weg te bereiden voor het werk dat hij van plan was tot stand te brengen, had Satan nog vóór de komst van Christus de Joden de sabbat met zeer strenge voorschriften laten verzwaren, waardoor sabbatsviering een last werd. Hij profiteerde van het ongunstige licht waarin de sabbat werd geplaatst en brandmerkte de sabbat als een Joodse instelling. Terwijl de christenen de zondag bleven vieren als een feestdag, zorgde hij ervoor dat ze van de sabbat een vastendag, een dag van droefheid en somberheid maakten om op die manier hun haat tegenover het jodendom te tonen.

In het begin van de vierde eeuw vaardigde keizer Constantijn een bevel uit waarbij de zondag in het hele Romeinse rijk tot openbare feestdag werd uitgeroepen (zie Aanhangsel onder „De zondagswetten van Constantijn“). De dag van de zon werd door zijn heidense onderdanen gevierd en werd door de christenen in ere gehouden. Het beleid van de keizer was erop gericht de tegenstrijdige belangen van het heidendom en het christendom met elkaar te verzoenen. Hij werd daartoe aangespoord door de bisschoppen van de kerk, die door eerezucht en machtswellust gedreven, meenden dat wanneer zowel christenen als heidenen dezelfde dag vierden het christendom door vele heidenen zogenaamd zou worden aangenomen en dat op die manier de macht en luister van de kerk zouden worden vergroot. Maar hoewel veel godvrezende christenen langzamerhand de zondag een zekere graad van heilichheid begonnen toe te kennen, vierden zij nog altijd de ware sabbat als de heilige dag des Heren en heiligden zij hem in gehoorzaamheid aan het vierde gebod.

Maar daarmee was het werk van de aartsbedrieger nog niet af. Hij was vastbesloten de christelijke wereld onder zijn banier te scharen en er macht over uit te oefenen door bemiddeling van zijn stedehouder, de trotse bisschop, die zich uitgaf voor de vertegenwoordiger van Christus. Hij bereikte zijn doel door de medewerking van halfbekeerde heidenen, eierzuchtige prelaten en wereldgezinde kerkleden. Van tijd tot tijd werden er grote concilies gehouden, waartoe de kerkelijke waardigheidsbekleders uit de gehele wereld bijeengeroepen werden. Op bijna elk concilie werd de sabbat die God had ingesteld wat verder verlaagd, terwijl de zondag in dezelfde mate werd verhoogd. Zo werd de heidense feestdag op den duur als een goddelijke instelling vereerd, terwijl de sabbat van de Bijbel werd gedoodverfd als een overblijfsel van het jodendom en de mensen die hem vierden werden vervloekt.

De grote alvallige was erin geslaagd zich te verheffen „toegon al wat God of voorwerp van verering heet“.⁶ Hij had het enige gebod van de heilige wet dat het hele mensdom duidelijk wijst op de ware en enige God veranderd. In het vierde gebod wordt God geopenbaard als de Schepper van hemel en aarde. Het maakt daardoor een onderscheid tussen Hem en de afgoden. De zevende dag werd als een gedenk-

teken van het scheppingswerk en als een rustdag voor de mens ingesteld. Het moest de mens voortdurend herinneren aan God als de bron van alle leven en het voorwerp van verering en aanbidding. Satan wil de mens afleiden van zijn trouw aan God en van de gehoorzaamheid aan zijn wet. Daarom keert hij zich vooral tegen het gebod dat naar de Schepper verwijst.

De protestanten beweren tegenwoordig dat de zondag door de opstanding van Christus op die dag tot christelijke sabbat is verheven. Daar is echter geen enkel bewijs voor te vinden in de Bijbel. Christus en zijn apostelen hebben de zondag die eer niet bewezen. Het viere van de zondag als een christelijke instelling vindt zijn oorsprong in het „geheimenis der wetteloosheid”,⁷ dat reeds in Paulus' dagen in werking was. Waar en wanneer heeft de Here dit geesteskind van het pausdom aangenomen? Welke geldige reden kan men aanvoeren voor een verandering die de Schrift niet goedkeurt?

In de zesde eeuw had het pausdom al een atevige positie verworven. De zotol van zijn macht was govestigd in do hoofdstad van hot kolzerrikk en de bisschop van Rome werd tot hoofd van de hele kerk uitgeroepen. Het heidendom had plaats gemaakt voor het pausdom. „En de draak gaf hem zijn kracht en zijn troon en grote macht”,⁸ (zie Aanhangsel onder „Profetische tijdperken”). Toen begonnen de 1260 jaren van pausolijke onderdrukking, die waren aangekondigd in de profetieën van Daniël en de Openbaring.⁹ De christenen werden voor de keus gesteld hun geloof de rug toe te keren en de roomse ceremoniën en eredienst te aanvaarden of de rest van hun leven door te brengen in kerkers en ter dood gebracht te worden op de pijnbank, de brandstapel of het schavot. Toen gingen de woorden van Jazus in vervulling: „En gij zult overgeleverd worden zelfs door ouders en broeders en verwanten en vrienden, en zij zullen sommigen van u doden, en gij zult door allen gehaat worden om mijns naams wil”.¹⁰ De vervolgingen die over de gelovigen losbarstten waren heviger dan ooit tevoren en de wereld werd één groot slagveld. Eeuwenlang vond de gemeente van Christus een toevlucht in de afzondering en de eenzaamheid. De profeet zegt in dit verband: „En de vrouw vluchtte naar de woestijn, waar zij een plaats heeft, door God bereid, opdat zij daar twaalfhonderd en zestig dagen onderhouden zou worden”.¹¹

Toen de rooms-katholieke kerk aan de macht kwam, begonnen de donkere Middeleeuwen. Naarmate haar macht groeide, werd die duisternis groter. Het geloof in Christus, het ware fundament, werd op de paus van Rome overgedragen. De mensen vertrouwden niet meer op de Zoon van God voor de vergeving van hun zonden en hun eeuwige zaligheid, maar richtten hun blik naar de paus en naar de priesters en prelaten die hij met macht had bekleed. Men leerde hen dat de paus hun aardse middelaar was en dat niemand tot God kon komen dan door hem; men zei ook dat hij Gods vertegenwoordiger was en dat de mensen hem daarom onvoorwaardelijk moesten gehoorzamen. Als ze van deze bevelen afweken, was dat al een reden om de strengste straffen op het lichaam en de ziel van de overtreders toe te passen. Zo werden de harten van de mensen van God afgeleid en keken ze op naar feilbare, dwalende en wrede mensen en naar de vorst der duisternis, die zijn macht door hen uitoefende. De zonde werd vermomd onder de dekmantel van heiligheld. Wanneer de Schrift wordt onderdrukt en de mens zichzelf boven alles verheft, kan men slechts bedrog, misleiding en verderfelijke goddeloosheid verwachten. Door de verheffing van menselijke wetten en overleveringen werd de verdorvenheid, die altijd volgt op de verwerping van Gods wet, openbaar.

Het waren gevaarlijke dagen voor Christus' gemeente. Er waren maar

zeer weinig trouwe dragers van de kruisbanier. Hoewel er altijd getuigen voor de waarheid zijn geweest, was het op sommige ogenblikken alsof dwaling en bijgeloof helemaal de overhand zouden krijgen en de ware godsdienst van de aarde zou worden gebannen. Men verloor het evangelie uit het oog, terwijl de godsdienstige vormen in aantal toenamen en het volk onder de strenge eisen gebukt ging.

Men vertelde de mensen niet alleen dat ze de paus als hun middelaar moesten beschouwen, maar men leerde ze ook vertrouwen op hun eigen werken ter verzoening van hun zonden. Lange pelgrimstochten, boetedoening, het vereren van relikwieën, het bouwen van kerken, heiligdommen en altaren, het betalen van grote sommen aan de kerk en nog veel andere verplichtingen werden aan de mensen opgelegd om Gods toorn te milderen of om zijn gunst af te smeken, alsof God is als de mensen en door onbenulligheden toornig wordt of door giften en boetedoening gunstig wordt gestemd.

Ondanks de goddeloosheid die zelfs onder de leiders van de katholieke kerk heerste, scheen haar invloed voortdurend te groeien. Tegen het einde van de achtste eeuw kwamen de pausgezinden voor de dag met de bewering dat de bisschoppen van Rome in de eerste eeuwen van de kerk dezelfde geestelijke macht hadden uitgeoefend als die waar ze op dat ogenblik recht op meenden te hebben. Om deze bewering kracht bij te zetten moesten ze wel een middel vinden om er een schijn van gezag aan te geven. De vader der leugan zorgde daar in een handomdraai voor: de monniken vervalsten enkele oude documenten en men ontdekte besluiten van kerkvergaderingen waar geen mens ooit van gehoord had. Volgens deze vervalsingen zou het oppergezag van de paus al in de vroegste tijden zijn vastgelegd. De kerk, die de waarheid de rug had toegekeerd, nam dit bedrog gretig aan (zie 'Aanhangsel onder 'Vervalsingen'). De weinige trouwe bouwmeesters die bouwden op het ware fundament¹² werden in de war gebracht en gehinderd door het puin van de valse leerstellingen die hun werk in de weg stonden. Zoals de bouwlieden die in Nehemia's dagen de muur van Jeruzalem bouwden, waren enkelen genigd te zeggen: „De kracht der dragers schiet te kort en puin is er te veel; wij zijn niet in staat de muur te bouwen”.¹³ Algemat door de voortdurende strijd tegen vervolging, bedrog, goddeloosheid en door elke andere hindernis die Satan maar kon bedenken om hun voortuitgang te stuiten, werden sommige van de trouwe bouwlieden ontmoedigd. Ter wille van de vrede en de veiligheid van hun eigen bezittingen en hun leven wendden zij zich af van het ware fundament. Anderen werden niet verschrikt door de tegenstand van hun vijanden en zeiden onbevreesd: „Vrees toch niet voor hen; denkt aan de grote en geduchte Here”¹⁴ en gingen verder met hun werk en elk had zijn zwaard aan zijn zij.¹⁵

Dezelfde geest van haat en verzet tegen de waarheid heeft de vijanden van God in alle eeuwen beziel en zijn dienaren moeten dezelfde waakzaamheid en getrouwheid aan de dag leggen. De woorden van Christus aan de eerste discipelen slaan ook op zijn volgelingen aan het einde der tijden: „Wat Ik u zeg, zeg Ik allen: Waakt!”¹⁶

De duisternis scheen nog dichter te worden. De beeldendienst werd steeds algemener. Men brandde kaarsen voor de beelden en er werden gebeden tot hen gericht. De dwaaste en meest bijgelovige praktijken vierden hoogtij. De geesten van de mensen waren zo in de ban van het bijgeloof dat de rodo alle macht schoon te hebben verloren. Daar de priesters en bisschoppen wellustig, zinnelijk en verdorven waren, is het geen wonder dat de mensen die naar hen opkeken voor leiding totaal onwetend waren.

In de elfde eeuw werd er nog een stap gezet op de weg van de pau-

seelijke aanmatiging toen paus Gregorius VII de volmaaktheid van de rooms-katholieke kerk afkondigde. Een van de stellingen die hij verdedigde luidde: „De kerk heeft volgens de Schrift nooit gedwaald en kan ook nooit dwalen”. Maar hij staafde zijn bewering niet met bewijzen uit de Schrift. De trotse bisschop wilde ook de macht hebben om keizers af te zetten. Hij verklaarde dat geen enkel vonnis dat hij had uitgesproken door iemand anders kon worden vernietigd, maar dat hij wel het recht had de beslissingen van anderen ongedaan te maken (zie Aanhangsel onder „Dictatus Papae” Gregorius VII).

Een sprekend voorbeeld van het tirannieke karakter van deze verdediger van de onfeilbaarheid is zijn behandeling van de Duitse keizer Hendrik IV. Deze vorst werd geëxcommuniceerd en onttroond omdat hij het gewaagd had geen rekening te houden met het gezag van de paus. Hij werd verschromt door de bedreigingen van zijn eigen vorsten, die hem in de steek lieten en in hun opstand tegen hem werden aangeemoedigd door het pauselijk mandement, waardoor hij wel genoodzaakt was vrede te sluiten met Rome. Met zijn vrouw en een trouwe dienaar trok hij in het hartje van de winter over de Alpen om zich voor de paus te verootmoedigen. Toen hij aankwam op het kasteel waar Gregorius zich had teruggetrokken, werd hij zonder geleide naar een voorhof gebracht en moest daar in de strenge winterkou, blootshoofds, barrevoets en in een schamel kleed gehuld, wachten tot het ogenblik dat de paus hem toestemming zou geven in zijn tegenwoordigheid te komen. Pas nadat hij drie dagen had vast en zijn schuld had beleden, verwaardigde de paus zich hem vergiffenis te schenken. En zelfs toen was het nog op voorwaarde dat de keizer zou wachten op de toestemming van de paus om weer de tekenen van zijn waardigheid te dragen of zijn koninklijke macht uit te oefenen. Gregorius, die ontzettend blij was met deze overwinning, was er trots op dat het zijn taak was de trots van de koningen te breken.

Hoe opvallend is de tegenstelling tussen de hoogmoed van de paus en de ootmoed en zachtmoedigheid van Christus, die zegt dat Hij aan de deur van het hart staat en vraagt om binnen gelaten te worden, zodat Hij vergiffenis en vrede kan brengen, en zijn discipelen leerde: „En wie onder u de eerste wil zijn, zal uw slaaf zijn”.

In de daaropvolgende eeuwen slopen er steeds meer dwalingen in de leerstellingen die door Rome werden verkondigd. Zelfs al vóór het instellen van het pausdom had men belangstelling getoond voor de leer van heidense wijsgeren en hadden zij grote invloed uitgeoefend op de kerk. Velen die beweerden dat ze bekeerd waren, geloofden nog in de leerstellingen van hun heidense wijsbegeerte en bleven die niet alleen nog verder bestuderen, maar drongen ze ook op aan anderen om door middel daarvan hun invloed onder de heidenen te vergroten. Zo slopen ernstige dwalingen het christelijk geloof binnen. De belangrijkste daarvan zijn het geloof in de natuurlijke onsterfelijkheid van de mens en het bewustzijn na de dood. Deze leer legde het fundament waarop Rome het aanroepen van de heiligen en de verering van de Maagd Maria grondvestte. Hieruit ontstond ook de ketterij van de eeuwige straf voor degenen die onboetvaardig stierven, een punt dat al heel vroeg in de pauselijke leer werd opgenomen.

Toen stond de weg open voor de invoering van nog een ander verzinsel van het heidendom, dat Rome „het vagevuur” noemde en gebruikt werd om de lichtgelovige en bijgelovige massa schrik aan te jagen. Volgens deze ketterij bestaat er een plaats van pijniging waar de zielen van mensen die geen eeuwige verdoemenis hebben verdiend voor hun zonden moeten boeten en vanwaar uit zij in de hemel worden toegelaten nadat ze van hun onreinheid zijn gezuiverd (zie Aanhangsel

onder „Het Vagevuur“).

Er was nog een ander verzinsel nodig om het Rome mogelijk te maken munt te slaan uit de vrees en de zonden van haar aanhangers. Dit gebeurde door de leer van de aflaten. De volledige vergeving van zonden van verleden, heden en toekomst en de kwijtschelding van alle opgelopen straffen en boeten werden beloofd aan alle gelovigen die zouden deelnemen aan de oorlogen van de paus om zijn wereldlijke macht uit te breiden, zijn vijanden te straffen of om nion uit te roeien die het zouden wagen zijn geestelijk oppergezag niet te erkennen. Ook loorde men de mensen dat ze zich door het betalen van geld aan de kerk konden vrijkopen van zonde en ook de zielen van hun overleden vrienden die in het vagevuur waren, konden verlossen. Met zulke middelen vulde Rome haar schatkist en betaalde ze voor de pracht en praal, de weelde en de ondeugden van de zogenaamde vertegenwoordigers van Hem, die geen plaats had om zijn hoofd neer te leggen (zie Aanhangsel onder „Aflaten“).

De bijbelse instelling van het Heilig Avondmaal was vervangen door het afgodische misoffer. De roomse priesters beweerden dat ze met hun zinloos gemompel het eenvoudige brood en de wijn veranderden in het ware „lichaam en bloed van Christus“.¹⁸ Met godslasterlijke aanmatiging eigenden zij zich openlijk de macht toe om God, de Schepper van alle dingen, te scheppen. Van alle christenen werd op straffe des doods geëist dat ze zouden geloven in deze gruwelijke, hemeltergende ketterij. Talloze mensen die weigerden dat te doen, werden aan de vlammen prijsgegeven. (Zie Aanhangsel onder „De Mis“).

In de dertiende eeuw werd het vreselijkste werktuig van het pausdom in gebruik genomen: de Inquisitie. De vorst van de duisternis werkte samen met de leiders van de pauselijke hiërarchie. In hun geheime beraadslagingen beheersten Satan en zijn engelen de geesten van de mensen terwijl ongemerkt een engel van God in hun midden was en het vreselijke verslag van hun schandelijke besluiten opmaakte en de geschiedenis optekende van daden die te verschrikkelijk zijn om door de ogen van mensen te worden gezien. „Het grote Babylon“ was „dronken van het bloed der heiligen“. De verminkte lichamen van miljoenen martelaren riepen tot God om wraak op deze afvallige macht.

De paus was de tiran van de wereld geworden. Koningen en keizers bogen zich voor de bevelen van de paus in Rome. Het lot van de mensen, voor tijd en eeuwigheid, scheen in zijn handen te zijn. Mondarden jaren lang werden de leerstellingen van Rome overal onvoorwaardelijk aanvaard; haar riten werden in ere gehouden en haar feesten werden algemeen gevierd. Haar geestelijkheid werd geëerd en met

milde hand gesteund. De rooms-katholieke kerk heeft nooit meer zo'n aanzien, luister en macht gekend.

Maar „de middagglans van het peusdom was het middernachtelijk duister van de wereld". De Heilige Schrift was zo goed als onbekend, niet alleen bij het volk, maar ook bij de priesters. Zoals de Farizeeën van vroeger haatten de roomse leiders het licht dat hun zonden zou openbaren. Daar Gods wet, de maatstaf van gerechtigheid, opzij was geschoven, hadden ze een onbegrensde macht en gaven ze zich over aan een ongebreidelde goddeloosheid. Bedrog, hebzucht en losbandigheid heersten overal. De mensen deinsden voor geen enkele misdaad terug waardoor ze rijkdom of een goede positie konden verwerven. In de paleizen van pausen en prinsen deden zich de laagste uitspelingen voor. Enkele van de regerende pausen maakten zich schuldig aan zulke weerszinwekkende misdaden, dat wereldlijke machthebbers deze kerkelijke waardigheidsbekleders probeerden af te zetten omdat deze monsters te gemeen waren om te worden geduld. Eeuwenlang werd in Europa geen vooruitgang geboekt op het gebied van wetenschap, kunst of beschaving. De christenheid was het slachtoffer geworden van morele en intellectuele verlamming.

De toestand van de wereld onder rooms-katholieke heerschappij was een verschrikkelijke en treffende vervulling van de woorden van de profeet Hosea: „Mijn volk gaat te gronde door het gebrek aan kennis. Omdat gij de kennis verworpen hebt, verwerp ik u (...) daar gij de wet van uw God vergeten hebt, zal ook ik uw zonen vergeten". „Er (is) geen trouw, geen liefde en geen kennis Gods in het land. Vloeken, liegen, moorden, stelen en echtbraken! Men pleegt geweld, bloedbad volgt op bloedbad".²⁰ Dat waren de gevolgen van het verbliden van Gods Woord.

¹ 2 Tessalonicenzen 2 : 3, 4, 7

² Lucas 4 : 8

³ Judas 3

⁴ Daniël 7 : 25

⁵ Genesis 2 : 2, 3

⁶ 2 Tessalonicenzen 2 : 4

⁷ 2 Tessalonicenzen 2 : 7

⁸ Openbaring 13 : 2

⁹ Daniël 7 : 25;

Openbaring 13 : 5-7

¹⁰ Lucas 21 : 18, 17

¹¹ Openbaring 12 : 6

¹² 1 Korintiërs 3 : 10, 11

¹³ Nehemia 4 : 10

¹⁴ Nehemia 4 : 14

¹⁵ Ezeziërs 6 : 17

¹⁶ Marcus 13 : 37

¹⁷ Matteüs 20 : 27

¹⁸ Kardinaal Wiseman, *The Real Presence of the Body and Blood of Our Lord Jesus Christ in the Blessed Eucharist, Proved From Scripture*, lecture 8, sec.3, par. 26

¹⁹ J. A. Wylie, *The History of Protestantism*, b. 1, ch. 4

²⁰ Hosea 4 : 6, 1, 2

You have just read all or most of *chapter 3* from the book, *The Great Controversy*, in the *Dutch Language* This chapter, other chapters, and part or all of the entire book are available on special order in quantity amounts in 23 languages

PRINTED BY:

TRAIL GUIDES - BOX 300, ALTAMONT, TN 37301 USA

FOR FURTHER INFORMATION AND LITERATURE, PLEASE CONTACT:

GODS WET HELIG EN ONVERANDERLIJK

Het vierde gebod is het hart van de Tien Geboden: „Gedenk de sabbatdag, dat gij die heiligt; zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen; maar de zevende dag is de sabbat van de HERE, uw God; dan zult gij geen werk doen, gij noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienstknecht, noch uw dienstmaagd, noch uw vee, noch de vreemdeling die in uw steden woont. Want in zes dagen heeft de HERE de hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte op de zevende dag; daarom zegende de HERE de sabbatdag en heiligde die”.⁴

De eerste engel roept de mensen op om „God te vrezen en Hem eer te geven”, Hem te aanbidden als Schepper van hemel en aarde. Om dit te kunnen doen, moeten wij zijn wet gehoorzamen. De Prediker zegt: „Vrees God en onderhoud zijn geboden, want dit geldt voor alle mensen”.⁵ Men kan God niet welgevallig zijn als men Hem aanbidt zonder zijn geboden te gehoorzamen. „Want dit is de liefde Gods, dat wij zijn geboden bewaren”. „Wie zijn oor afwendt van het horen der wet, diens gebed zelfs is een gruwel”.⁶

We moeten God dienen omdat Hij de Schepper is en omdat alle andere levende wezens hun bestaan aan Hem te danken hebben. Wanneer de Bijbel zegt dat we God moeten eren en aanbidden in plaats van de goden van de heidonen, wordt de scheppingsmacht als argument gebruikt. „Want alle goden der volken zijn afgoden, maar de HERE heeft de hemel gemaakt”.⁷ „Met wie dan wilt gij Mij vergelijken, dat Ik hem zou gelijk zijn? zegt de Heilige. Heft uw ogen naar omhoog en ziet: wie heeft dit alles geschapen?”. „Want zo zegt de HERE, die de hemelen geschapen heeft — die de aarde geformeerd en haar gemaakt heeft ... Ik ben de HERE en er is geen ander”.⁸ De dichter van de psalmen zegt: „Erkent, dat de HERE God is; Hij heeft ons gemaakt, en Hem behoren wij toe”. „Treedt toe, laten wij ons nederwerpen en ons bulgen, knielen voor de HERE, onze Maker”.⁹ De heilige wezens, die God in de hemel dienen, motiveren hun aanbidding met de woorden: „Gij, onze Here en God, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid, de eer en de macht; want Gij hebt alles geschapen”.¹⁰

In Openbaring 14 worden de mensen opgeroepen de Schepper te aanbidden en de profete wijst op het bestaan van een groep mensen die dankzij de drievoudige boodschap de geboden Gods bewaren. Eén van deze geboden verwijst rechtstreeks naar God als de Schepper. Het vierde gebod luidt: „Maar de zevende dag is de sabbat van de HERE, uw God; ... Want in zes dagen heeft de HERE de hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte op de zevende dag; daarom zegende de HERE de sabbatdag en heiligde die”.¹¹ Over de sabbat zegt de Here ook: „Deze zullen een teken zijn tussen Mij en u, opdat gij weet, dat Ik, de HERE, uw God ben”.¹² „Want in zes dagen heeft de HERE de hemel en de aarde gemaakt, en op de zevende dag heeft Hij gerust en adem geschept”.¹³

„Het belang van de sabbat als het gedenkteken van de Schepping ligt in het feit dat het ons altijd aan de ware reden van onze godsaanbidding herinnert”: God is de Schepper en wij zijn zijn schepelingen. „De sabbat is daarom het fundament van onze aanbidding, want geen enkele andere inzetting leert ons deze belangrijke waarheid zo duidelijk. De ware reden voor de aanbidding van God — niet alleen van onze aanbidding op de zevende dag, maar van elke aanbidding — ligt in het verschil tussen de Schepper en zijn schepelingen. Dit belangrijk punt kan nooit verouderen en mag nooit uit het oog worden verloren”.¹⁴ God heeft de sabbat in het paradijs ingesteld om de mensen altijd aan deze waarheid te herinneren. Zolang wij God moeten dienen omdat Hij onze Schepper is, net zo lang zal de sabbat ook het symbool en gedenkteken daarvan zijn. Als alle mensen altijd de sabbat hadden gevierd, zouden zij hun Schepper ook altijd hebben aanbeden en zouden er nooit afgodendienaars, godloochenaars of ongelovigen zijn geweest. Het heiligen van de sabbat is een teken van trouw aan de ware God, „Hij die de hemel en de aarde en de zee en de waterbronnen gemaakt heeft”. Het is dan

ook Innisch dat de boodschap die de mensen leert dat ze God moeten aanbidden en zijn geboden moeten onderhouden vooral de nadruk zal leggen op het houden van het vierde gebod.

De derde ongel wijst op de tegenstelling tussen degenen „die de geboden Gods en het geloof in Jezus bewaren“, en een andere groep. Er wordt een ernstige en verschrikkelijke waarschuwing tegen hun dwalingen uitgesproken: „Indien iemand het beest en zijn beeld aanbidt en het merkteken op zijn voorhoofd of op zijn hand ontvangt, die zal ook drinken van de wijn van Gods gramschap“.¹⁸ Wil men deze boodschap goed begrijpen dan moet men de symbolen juist interpreteren. Wat stellen het beest, het beeld en het merkteken voor?

De profetie waarin men deze symbolen vindt, begint bij Openbaring 12, met de draak die Christus bij zijn geboorte wilde verslinden. In vers 9 van dit hoofdstuk lezen we dat de draak Satan voorsingt: hij spoorde Herodes aan om Christus te doden. Maar het belangrijkste middel dat Satan in de eerste eeuwen gebruikte om oorlog tegen Christus en zijn volk te voeren was het Romeinse rijk, waarin het heidendom de overheersende godsdienst was. De draak stelt dus in de eerste plaats Satan voor, maar is in de tweede plaats ook het symbool van het heidense Rome.

In hoofdstuk 13 (vers 1-10) wordt een ander beest, „een tulpaard gelijk“, beschreven. „En de draak gaf hem zijn kracht en zijn troon en grote macht“. De meeste protestanten geloven dat dit symbool het pausdom voorstelt, dat beslag heeft gelegd op de troon en de macht van het oude Romeinse rijk. Johannes zegt over het beest, „een tulpaard gelijk“: „En hem werd een mond gegeven, die grote woorden en godslastering spreekt. ... En (het beest) opende zijn mond tot lasteringen tegen God, om zijn naam te lasteren en zijn tent en hen, die in de hemel wonen. En hem werd gegeven om tegen de heiligen oorlog te voeren en hen te overwinnen; en hem werd macht gegeven over elke stam en natie en taal en volk“. Deze profetie, die bijna gelijk is aan de beschrijving van de kleine horen van Daniël 7, heeft ontegensprekelijk betrekking op het pausdom.

„En hem werd macht gegeven dit tweeënveertig maanden lang te doen“. De profeet zegt ook: „En (ik zag) een van zijn koppen als ten dode gewond“; en: „Indien iemand in gevangenschap voert, dan gaat hij in gevangenschap; indien iemand met het zwaard zal doden, dan moet hij zelf met het zwaard gedood worden“. De „tweeënveertig maanden“ komen overeen met „een tijd en tijden en een halve tijd“ — drieënhalve jaar — of de 1260 dagen van Daniël 7: de tijd waarin het pausdom Gods volk zou verdrukken. In de vorige hoofdstukken hebben we al aangegeven dat deze periode begon met de opperheerschappij van de paus in 538 na Chr. en eindigde in 1798. In dat jaar werd de paus door het Franse leger gevangen genomen, ontving het pausdom „de dodelijke wonde“ en ging de profetie „Indien iemand in gevangenschap voert, dan gaat hij in gevangenschap“ in vervulling.

Dan wordt een nieuw symbool gebruikt. De profeet zegt: „En ik zag een ander beest opkomen uit de aarde en het had twee horons als die van het Lam“.¹⁹ Zowel het uiterlijk van het beest als de manier waarop het ten tonele verschijnt, tonen aan dat het land dat erdoor wordt voorgesteld anders is dan de andere landen die door de voorgaande symbolen worden voorgesteld. De grote wereldrijken werden door de profeet Daniël voorgesteld door roofdieren die uit de zee opstegen wanneer „de vier winden des hemels de grote zee in beroering brachten“.²⁰ In Openbaring 17 zegt een engel: „De wateren, die gij zaagt (...) zijn naties en menigten en volken en talen“.²¹ Winden zijn het symbool van strijd. De „vier winden des hemels“, die de grote zee in beroering brengen, zijn de bloedige veroveringen en revoluties waardoor deze rijken aan de macht zijn gekomen.

Maar de profeet zag in zijn visioen het beest dat twee horons had als die van het Lam „uit de aarde“ opkomen. Het land dat aan deze symbolen beantwoordt, zal geen andere rijken overwinnen om zijn eigen heerschappij te vestigen, maar moet opkomen in

een nog onbewoond gebied en moet zich geleidelijk en vreedzaam ontwikkelen.

Het kon dus onmogelijk verrijzen uit de tegen elkaar strijdende mensenmassa's van de Oude Wereld, de onstuimige zee van „natiën en menigten en volken en talen”. Het moet dus op het westelijk halfrond worden gezocht.

Welk land van de Nieuwe Wereld verrees omstreeks 1798 en beloofde machtig en groot te worden, terwijl het de aandacht van de wereld trok? De verklaring van de symbolen is boven elke twijfel verheven. Eén land, en maar één, beantwoordt aan de kenmerken die in deze profetie worden gegeven. Dit land is onmiskenbaar de Verenigde Staten van Amerika. Steeds weer hebben sprekers en historici bij de beschrijving van de opkomst en groei van Amerika onbewust de gedachten en bijna dezelfde woorden als de geïnspireerde schrijver gebruikt. Johannes zag het beest „opkomen uit de aarde” en volgens de bijbelvertalers betekent het woord dat in onze vertaling wordt weergegeven door „opkomen” letterlijk „opgroeien of opschieten als een plant”. Zoals we hebben gezien, moest het volk opkomen in een onbewoond gebied. Een vooraanstaand auteur beschrijft de opkomst van de Verenigde Staten als volgt: „het geheimnis van hun opkomst uit het niet” en zegt: „als een zaadje dat in stilte groeit, zijn wij uitgegroeid tot een wereldrijk”.²² Een Europees tijdschrift beschouwde de Verenigde Staten in 1850 als een fantastische wereldmacht die „niet het opkomen” was en „te midden van de stilte der aarde dagelijks in kracht en macht toenam”.²³ Edward Everett zei in een toespraak over de Pilgrim Fathers: „Zocht de kleine gemeente van Leiden naar een afgelegen plek, die onbekend en verlaten was en daarom ook veilig en ongevaarlijk, waar ze gewetensvrijheid hadden? Kijk maar naar de uitgestrekte gebieden waar ze in hun vreedzame verovering... de kruisbanier hebben gedragen!”²⁴

„En het had twee horens als die van het Lam”. De „horens als die van het Lam” wijzen op jeugdigheid, onschuld en tederheid: de juiste beschrijving van het karakter van de Verenigde Staten toen ze in 1798 „opkwamen”, zoals de profeet had gezegd. Onder de eerste christelijke ballingen die naar Amerika vluchtten om te ontsnappen aan verdrukking door de kroon en aan de onverdraagzaamheid van de geestelijkheid, waren er velen die een staat wilden stichten op de brede basis van burgerrechten en godsdienstvrijheid. Hun opvattingen werden uitgewerkt in de Amerikaanse Onafhankelijkheidsverklaring, die de belangrijke waarheid onderstreept dat „alle mensen gelijk geschapen zijn” en begiftigd zijn met het onvervreemdbare recht op „leven, vrijheid en geluk”. De Amerikaanse Grondwet erkent het recht op zelfbestuur en bepaalt dat de wetten moeten worden gemaakt door de vertegenwoordigers van het volk. De Grondwet erkent ook het recht op godsdienstvrijheid: iedereen heeft het recht zijn God te dienen volgens zijn eigen geweten. De republikeinse staatsvorm en het protestantisme werden de grondbeginselen van het Amerikaanse volk. Deze beginselen verklaren zijn kracht en welvaart. De verdrukten en vervolgdten uit de heftige christelijke wereld kwamen met hoop en optimisme naar dit land. Miljoenen hebben de zeeën overgestoken en de Verenigde Staten behoren nu tot de machtigste landen ter wereld.

Maar het beest met de horens als die van het Lam „sprak als de draak. En oefent al de macht van het eerste beest voor diens ogen uit. En het bewerkt, dat de aarde en zij, die daarop wonen, het eerste beest zullen aanbidden, welks dodelijke wond genezen was. ... En het zegt tot hen, die op de aarde wonen, dat zij een beeld moeten maken voor het beest, dat de wond van het zwaard had en (weer) levend geworden is.”²⁵

De lamshorens en het spreken als de draak onderstrepen de opvallende tegenstelling tussen hetgeen dit land zegt en wat het in de praktijk doet. Het „spreken” van een land is de werking van zijn wetgevende en rechterlijke macht. Bij de uitoefening daarvan zal het de liberale en vreedliebende beginselen die het voor zijn beleid had aangenomen met voc-

ten treden. De uitspraak dat het lam zal spreken „als de draak” en „al de macht van het eerste beest voor diens ogen zal uitoefenen” wijst duidelijk op het ontstaan van onverdraagzaamheid en vervolging — de kenmerken van de volken die worden voorgesteld door de draak en het beest dat op een tulpaard lijkt. De uitspraak dat „het beest met de twee horens bewerkt, dat de aarde en zij, die daarop wonen, het eerste beest zullen aanbidden”, betekent dat de macht van dit volk zo zal worden uitgeoefend dat het iets verplicht zal stellen, waardoor er hulde wordt gebracht aan het pausdom.

Dit zal lijnrecht indruisen tegen de principes van deze regering, tegen de geest van haar vrije instellingen, tegen de duidelijke en plechtige uitspraken van de Amerikaanse Onafhankelijkheidsverklaring en tegen de Amerikaanse Grondwet. De stichters van de natie hebben er gelukkig voor gezorgd dat de kerk geen wereldlijke macht kan uitoefenen, want dat leidt onvermijdelijk tot onverdraagzaamheid en vervolging.

De Grondwet bepaalt dat „het Congres geen wet mag maken die de officiële erkenning van een godsdienst beoogt of de vrije uitoefening daarvan verbiedt”, en stipuleert ook dat „Iemands godsdienstige overtuiging geen rol mag spelen bij zijn benoeming in een openbaar ambt in de Verenigde Staten”. Alleen door een flagrante schending van deze waarborgen voor de vrijheid van elke burger kan de burgerlijke overheid haar onderdanen dwingen een bepaalde godsdienstige inzetting na te leven. Zo'n inconsequente houding is even grotesk als het symbool: het beest met „horens als die van het Lam” is slechts in schijn rein, zacht en onschuldig. In werkelijkheid spreekt het als de draak.

„En het zegt tot hen, die op de aarde wonen, dat zij een beeld moeten maken voor het beest”. In deze tekst is er duidelijk sprake van een regeringsvorm waarvan de wetgevende macht bij het volk berust. Uit deze tekst blijkt ook dat de Verenigde Staten aan deze profetie beantwoorden.

Wat betekent dan „het beeld van het beest” en hoe zal het worden gemaakt? Het beeld wordt gemaakt door het beest met de twee horens en het is een beeld voor het beest. Het wordt ook wel het beeld van het beest genoemd. Willen we dus weten wat het beeld is en hoe het zal worden gemaakt, dan moeten we de kenmerken van het beest zelf — het pausdom — bestuderen.

Toen de eerste gemeente afvallig werd omdat velen van de eenvoud van het evangelie waren afgewoken en heidense riten en gebruiken overnamen, trok Gods Geest zich terug. De kerkelijke leiders wilden het geweten van de mensen beheersen en zochten steun bij de wereldlijke overheid. Zo ontstond het pausdom: de kerk beheerste de wereldlijke macht en gebruikte haar om haar eigen doelstellingen te bevorderen. Ze deed dit vooral om de zogenaamde „ketterijen” te bestraffen. De Verenigde Staten zullen een beeld voor het beest kunnen maken wanneer de Kerk de Staat zodanig onder controle heeft dat ze de Staat kan gebruiken om haar eigen doelstellingen te verwezenlijken.

Tekens wanneer de kerk wereldlijke macht kreeg, gebruikte ze die om andersdenkenden te straffen. De protestantse kerken die het voorbeeld van Rome hebben gevolgd en betrekkingen met de overheid hebben aangeknoopt, hebben de gewetensvrijheid ook willen beperken. Een voorbeeld hiervan is de langdurige vervolging van degenen die zich van de „Church of England” (anglicaanse kerk) hadden afgescheiden.

In de zestiende en zeventiende eeuw werden duizenden zogenaamde „nonconformistische” (= afgescheiden) predikanten gedwongen hun kerken te verlaten. Zowel de predikanten als hun kerkleden kregen een geldboete, werden gevangen genomen en gefolterd of stierven als martelaren.

De afvallig geworden gemeente riep de burgerlijke overheid te hulp. Uit deze verhouding is het pausdom, het beest, ontstaan. Paulus zei: „Eerst moet de afval komen en de mens der wetteloosheid zich open-

baren".²⁶ Op dezelfde wijze zal de afval in de gemeente de weg bereiden voor het beeld van het beest.

De Bijbel leert dat de *afvalligheid* die er zal heersen vóór de wederkomst van Christus veel gemeen zal hebben met de afval in de eerste eeuwen. „Weet wel, dat er in de laatste dagen zware tijden zullen komen: want de mensen zullen *zelfzuchtig* zijn, geldgierig, pochers, vermetel, kwaadprekers aan hun ouders ongehoorzaam, ondankebaar, onheilig, liefdeloos, trouweloos, lasteraars, onmatig, onhandelbaar, *afkerig van het goede*, verraderlijk, roekeloos, opgeblazen, *met meer liefde voor genot dan voor God*, die *met een schijn van godsvrucht* de kracht daarvan verloochend hebben".²⁷ „Maar de Geest zegt nadrukkelijk, dat in latere tijden sommigen zullen afvallen van het geloof, doordat zij dwaalgeesten en leringen van boze geesten volgen".²⁸ Satan zal werken „met allerlei krachten, tekenen en bedrieglijke wonderen, en met allerlei verlokkende ongerechtigheid, voor hen, die verloren gaan, omdat zij de liefde tot de waarheid niet aanvaard hebben, waardoor zij hadden kunnen behouden worden. En daarom zendt God hun een dwaling, die bewerkt, dat zij de leugen geloven".²⁹ Wanneer dit geestelijk dieptepunt zal zijn bereikt, zullen dezelfde resultaten te zien zijn als in de eerste eeuwen.

De sterk uiteenlopende geloofsopvattingen in de verschillende protestantse kerken worden door velen beschouwd als het doorslaggevende bewijs dat er nooit een poging zal worden gedaan om tot een gewone eenheid te komen. Maar in de protestantse kerken is er al jaren een sterke stroming om tot een eenheid te komen op grond van gemeenschappelijke geloofspunten. Om tot zo'n eenheid te komen moet men onvermijdelijk afzien van elke discussie over punten waar niet iedereen het over eens is, hoe belangrijk deze punten vanuit bijbels oogpunt ook mogen zijn.

Wanneer de belangrijkste kerken van de Verenigde Staten een eenheid vormen op grond van hun gemeenschappelijke geloofspunten en de Staat zullen beïnvloeden om hun opdrachten uit te voeren en hun instellingen te steunen, zal het protestantse Amerika een beeld van het pausdom hebben gemaakt en zullen er onvermijdelijk burgerlijke straffen worden opgelegd aan mensen die er een andere mening op na houden.

Het beest met de twee lamahorena „maakt (= beveelt), dat aan allen, de kleinen en de groten, de rijken en de armen, de vrijen en de slaven, een merkteken gegeven wordt op hun rechterhand of op hun voorhoofd, (en) dat niemand kan kopen of verkopen, dan wie het merkteken, de naam van het beest, of het getal van zijn naam heeft".³¹ De waarschuwing van de derde engel luidt: „Indien iemand het beest en zijn beeld aanbidt en het merkteken op zijn voorhoofd of op zijn hand ontvangt, die zal ook drinken van de wijn van Gods gramschap". „Het beest" van deze tekst, wiens aanbidding door „het beest met de twee horens" wordt opgelegd, is gelijk aan het eerste beest, „een luipaard gelijk", van Openbaring 13 en stelt het pausdom voor. „Het beeld van het beest" stelt het afvallige protestantisme voor, dat zal ontstaan wanneer de protestantse kerken de hulp van de burgerlijke overheid zullen inroepen om hun leer aan anderen op te leggen. Het „merkteken van het beest" moet nu nog nader worden bepaald.

Na de waarschuwing tegen de aanbidding van het beest en van zijn beeld zegt de profeet: „Hier blijkt de volharding der heiligen, die de geboden Gods en het geloof in Jezus bewaren". Aangezien „de heiligen die Gods geboden bewaren" worden geplaatst tegenover degenen die het beest en zijn beeld aanbidden en zijn merkteken ontvangen, is het logisch dat het onderhouden van Gods wet enerzijds en de overtreding daarvan anderzijds, de scheidingslijn zullen vormen tussen degenen die God aanbidden en zij die het beeld aanbidden.

Het overtreden van Gods geboden is het speciale kenmerk van het beest en dus ook van zijn beeld. Daniël zegt over de kleine horens, het pausdom, het volgende: „Hij zal er op uit zijn tijden en wet te veran-

deren".²² Paulus noemde dezelfde macht „de mens der welteeloosheid (...) die zich verheft tegen al wat God of voorwerp van verering heet". De ene profetie vult de andere aan. Het pausdom kon zich alleen boven God verheffen door Gods wet te veranderen. Als men weet dat Gods wet is veranderd en men houdt zich toch aan de gewijzigde vorm, bewijst men de hoogste eer aan de macht die de verandering heeft ingesteld. Gehoorzaamheid aan pauselijke wetten is een bewijs van trouw aan de paus, in plaats van aan God.

Het pausdom heeft Gods wet willen veranderen. Het tweede gebod, dat het aanbidden van „gesneden beelden" verbiedt, is uit de wet geschrapt en het vierde gebod is zo veranderd dat het de viering van de eerste dag in plaats van de ware sabbat voorschrijft. Maar pausgezinden beweren dat het tweede gebod is weggelaten omdat het niet nodig is, daar het in het eerste gebod besloten ligt en dat zij de wet uitleggen zoals God het bedoelt. Dit ken dus niet de verandering zijn die de profeet heeft voorzien. Er is sprake van een opzettelijke, weloverwogen verandering: „Hij zal er op uit zijn tijden en wet te veranderen" („Hij zal menen — Statenvertaling). De verandering van het vierde gebod beantwoordt precies aan deze profetie. Om deze verandering te rechtvaardigen wordt er uitsluitend een beroep gedaan op het gezag van de kerk. In dit geval verheft de pauselijke macht zich openlijk boven God.

Terwijl de gelovigen die God dienen zich zullen onderscheiden door hun strikte naleving van het vierde gebod — het teken van Gods scheppingsmacht en van zijn recht op eerbied — zullen degenen die het beest aanbidden opvallen door hun pogingen om het gedonkleken van de Schepper af te breken om de inzetting van Rome te verheerlijken. Het pausdom liet zijn arrogante uitspraken voor het eerst horen naar aanleiding van de zondagsheligen (zie Aanhangsel onder „Suprematie van de Bisschoppen van Rome"). Toen het pausdom voor de eerste keer een beroep deed op de Staat was het om de viering van de zondag als „de dag des Heren" op te dringen. Maar de Bijbel zegt dat de zevende dag en niet de eerste dag „de dag des Heren" is. Christus zei: „Alzo is de Zoon des mensen heer ook over sabbat". Het vierde gebod luidt: „De zevende dag is de sabbat van de HERE, uw God". Bij monde van de profeet Jeesja noemde God de sabbat: „De heilige dag des HEREN".²³

Het zo dikwijls aangevoerde argument dat Christus de sabbat heeft veranderd, wordt door Christus' eigen woorden weerlegd. In de Bergrede zei Hij: „Meent niet, dat ik gekomen ben om de wet of de profeten te ontbinden; ik ben niet gekomen om te ontbinden, maar om te vervullen. Want voorwaar, ik zeg u: Eer de hemel en de aarde vergaat, zal er niet één jota of één littel vergaan van de wet, eer alles zal zijn geschied. Wie dan één van de kleinste dazer geboden ontbindt en de mensen zo leert, zal zeer klein heten in het Koninkrijk der hemelen; doch wie ze doet en leert, die zal groot heten in het Koninkrijk der hemelen".²⁴

De protestanten geven toe dat er geen enkele tekst in de Bijbel is te vinden waarmee men de verandering van de sabbat kan rechtvaardigen. Dit blijkt duidelijk uit de publikatie van de „*American Tract Society and the American Sunday School Union*" (Amerikaans Traktaat Genootschap en de Amerikaanse Zondagsschool Unie). Een van deze werken geeft toe dat „er in het Nieuwe Testament geen enkel uitdrukkelijk gebod is dat de viering van de sabbat (bedoeld is: zondag, de eerste dag van de week) oplegt".²⁵

Een ander werk zegt: „Tot aan de dood van Christus is er in die dag geen verandering gekomen" en „voor zover wij uit de teksten kunnen opmaken, hebben zij (de apostelen) geen uitdrukkelijk bevel gegeven waardoor de sabbat van de zevende dag vervallen wordt verklaard en de viering daarvan naar de eerste dag van de week wordt verschoven".²⁶

De rooms-katholieken geven toe dat de verandering van de sabbat is gebeurd op gezag van de katholieke kerk en beweren dat de protestan-

ten door de viering van de zondag dat gezag ook erkennen. In de *Catholic Catechism of Christian Religion* lezen we de volgende verklaring in antwoord op de vraag welke dag men eigenlijk moet heiligen als men het vierde gebod wil onderhouden: „In het Oude Testament moest men de zaterdag heiligen, maar de kerk heeft, door Christus daartoe bevoelen en door de Heilige Geest geleid, de zaterdag vervangen door de zondag. Daarom heiligen wij nu de eerste en niet de zevende dag. De zondag is nu de dag des Heren”.

Volgens rooms-katholieke schrijvers blijkt het gezag van de katholieke kerk uit „de verandering van de sabbat en het instellen van de zondag, waar protestanten nu mee akkoord gaan; ... want door het vieren van de zondag erkennen zij dat de kerk het recht heeft feestdagen in te stellen en het niet-vieren daarvan als zonde te beschouwen”.²⁷ Is de verandering van de sabbat dan niet het teken, het merkteken, van het gezag van de rooms-katholieke kerk, met andere woorden „het merkteken van het beest”?

De rooms-katholieke kerk heeft haar aanspraak op suprematie niet laten varen. Wanneer de wereld en de protestantse kerken een rustdag erkennen die zij heeft ingesteld, terwijl ze de sabbat van de Bijbel verwerpen, zijn ze het eigenlijk eens met haar onrechtmatige aanspraak.

Als ze zich op het gezag van de overlevering en van de kerkvaders beroepen, loochenen ze het beginsel dat het protestantisme van Rome scheidt — namelijk „dat de Bijbel en de Bijbel alléén de maatstaf is voor de protestant”. De katholieken weten dat de protestanten zichzelf misleiden en opzettelijk hun ogen sluiten voor feiten die zó voor de hand liggen. Wanneer de beweging die de zondagsviering verplicht wil stellen meer terrein wint, zullen de katholieken zich in de handen wrijven omdat alle protestanten zich uiteindelijk onder de banier van Rome zullen scharen.

Rooms-katholieken zeggen dat „de zondagsheiliging van de protestanten een eer is die zij aan het gezag van de [rooms-katholieke] kerk bewijzen”.²⁸ Als de protestantse kerken de zondagsviering opleggen, zetten ze de mensen er toe aan het pausdom — het beest — te aanbidden. Wie de elsen van het vierde gebod kent en de valse in plaats van de ware sabbat wil heiligen, bewijst daarmee eer aan de macht die de valse sabbat heeft ingesteld. Maar juist omdat de kerken de wereldlijke macht gebruiken om een godsdienstige inzetting op te leggen, zullen ze zelf een beeld voor het beest maken. De verplichting om in de Verenigde Staten de zondag te heiligen, zal dus neerkomen op een verplichting om het beest en zijn beeld te aanbidden.

Christenen hebben vroeger de zondag gevierd omdat ze dachten dat zij de sabbat van de Bijbel heiligden. Er zijn op dit ogenblik in alle kerken — de rooms-katholieke kerk niet uitgezonderd — oprechte christenen die geloven dat zondag de sabbat van het vierde gebod is. God aanvaardt hun oprechtheid en eerlijkheid. Maar wanneer de zondagsheiliging wettelijk zal worden opgelegd en de wereld ervan op de hoogte zal zijn gebracht dat men de ware sabbat moet heiligen, zal iedereen die het gebod van God overtreedt om een bevel te gehoorzamen dat slechts van Rome komt, het pausdom de eer bewijzen die God toekomt. Men bewijst dan eer aan Rome en aan de macht die toeziet op de naleving van de inzetting van Rome. Men aanbidt dan het beest en zijn beeld. Wanneer de mensen de inzetting verwerpen die volgens God een teken is van zijn gezag en in plaats daarvan het teken vereren dat Rome heeft gekozen als bewijs van haar heerschappij zullen zij het teken van trouw aan Rome, namelijk „het merkteken van het beest”, ontvangen. Pas wanneer deze kwestie duidelijk aan de mensen is uitgelegd en zij hebben kunnen kiezen tussen de geboden van God en de geboden van mensen, zullen zij die in deze overtreding volharden „het merkteken van het beest” ontvangen.

De boodschap van de derde engel bevat de ergste bedreiging die ooit aan sterfelijke wezens is gericht. Het moet wel een verschrikkelijke

zonde zijn, want Gods gramschap wordt onvermengd, dus zonder genade, uitgestort. De mensen moeten op de hoogte worden gebracht van dit belangrijke onderwerp. De waarschuwing tegen deze zonde moet aan de wereld worden gebracht vóór God met zijn oordelen komt, zodat iedereen kan weten waarom deze straf wordt opgelegd en ook de kans krijgt om aan de toern te ontkomen. De profetie zegt dat de eerste engel de boodschap zal verkondigen „aan alle volk en stam en taal en natie”. De waarschuwing van de derde engel, die een onderdeel is van dezelfde driedovoudige boodschap, moet ook aan „allen die op de aarde gezeten zijn”, worden verkondigd. De profetie zegt dat ze „met luider stem” wordt verkondigd door een engel die vliegt „In het midden des hemels” en dat ze de aandacht van de hele wereld zal trekken.

Aan het einde van de strijd zal de christelijke wereld in twee grote groepen zijn verdeeld: zij die de geboden Gods en het geloof van Jezus bewaren en zij die het beest en zijn beeld aanbidden en zijn merkteken ontvangen. Hoewel Kerk en Staat hun krachten zullen bundelen om „allen, de kleinen en de groten, de rijken en de armen, de vrijen en de slaven”³⁹ te verplichten „het merkteken van het beest” te ontvangen, zal Gods volk het niet ontvangen. De ziener van Patmos ziet „de overwinnaars van het beest en van zijn beeld en van het getal van zijn naam, staande aan de glazen zee, met de elfers Gods. En zij zingen het lied van Mozes, de knecht Gods, en het lied van het Lam”.⁴⁰

- Romeinen 14 : 23
- ⁸ Prediker 12 : 13
- ⁹ 1 Johannes 5 : 3,
- Spreeken 28 : 9
- ¹⁰ Psalm 98 : 5
- ¹¹ Jesaja 40 : 25, 26; 45 : 18
- ¹² Psalm 100 : 3; 95 : 6
- ¹³ Openbaring 4 : 11
- ¹⁴ Exodus 20 : 10, 11
- ¹⁵ Ezechiël 20 : 20
- ¹⁶ Exodus 31 : 17
- ¹⁷ J. N. Andrews, *History of the Sabbath*, ch. 27
- ¹⁸ Openbaring 14 : 9, 10
- ¹⁹ Openbaring 13 : 11
- ²⁰ Daniël 7 : 2
- ²¹ Openbaring 17 : 15
- ²² G. A. Townsend, *The New World Compared With the Old*, p. 462
- ²³ *Dublin Nation*
- ²⁴ Toespraak gehouden te Plymouth, Massachusetts, 22 december 1824, p. 11

- ²⁵ Openbaring 13 : 11-14
- ²⁶ 2 Tessalonicenzen 2 : 3
- ²⁷ 2 Timoteüs 3 : 1-5
- ²⁸ 1 Timoteüs 4 : 1
- ²⁹ 2 Tessalonicenzen 2 : 9-11
- ³⁰ Preek over „The Bible a Sufficient Creed”, gehouden te Fort Wayne, Indiana, 22 februari 1846
- ³¹ Openbaring 13 : 16, 17
- ³² Daniël 7 : 25
- ³³ Marcus 2 : 28; Jesaja 58 : 13
- ³⁴ Matteüs 5 : 17-19
- ³⁵ George Elliott, *The Abiding Sabbath*, p. 184
- ³⁶ A. E. Waifle, *The Lord's Day*, pp. 186-188
- ³⁷ Henry Tuberville, *An Abridgment of the Christian Doctrine*, p. 58
- ³⁸ Mgr. Segur, *Plain Talk About the Protestantism of Today*, p. 213
- ³⁹ Openbaring 13 : 16
- ⁴⁰ Openbaring 15 : 2, 3

You have just read all or most of *chapter 26* from the book, *The Great Controversy*, in the *Dutch Language*. This chapter, other chapters, and part or all of the entire book are available on special order in quantity amounts in 23 languages

PRINTED BY:

TRAIL GUIDES - BOX 300, ALTAMONT, TN 37301 USA

FOR FURTHER INFORMATION AND LITERATURE, PLEASE CONTACT: